

POSTANOWIENIE

Dnia 18 kwietnia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla (...) w W., I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Piotr Grenda

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2016 roku w Warszawie, na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Skarbu Państwa – Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad działającego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w O.

z udziałem (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w M., (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S., (...) Budownictwo Spółki Akcyjnej w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w L., (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G.

o zezwolenie na złożenie świadczenia pieniężnego do depozytu sądowego kwoty 6.123.402,48 złotych

postanawia:

1. zezwolić Skarbowi Państwa – Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad działającemu przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w O. na złożenie do depozytu sądowego świadczenia pieniężnego w kwocie 6.123.402,48 (sześć milionów sto dwadzieścia trzy tysiące czterysta dwa złote i czterdzieści osiem groszy) złotych tytułem zapłaty zobowiązania wynikającego z umowy z dnia 29 maja 2009 roku w ramach realizacji kontraktu pod nazwą: „Projekt i budowa drogi ekspresowej nr (...) na odcinku O. – N. (km 175+800 do km 203+600) wraz z obwodnicą O. w ciągu drogi krajowej nr (...) (km 109+500 do km 115+500)” na podstawie przejściowego Świadczenia Płatności nr 47 z dnia 30 marca 2015 roku oraz faktur VAT nr: (...) - (...), (...) - 0010 i (...) - (...), zastrzegając, że kwota ta może zostać wypłacona w sytuacji przedłożenia zgodnych dyspozycji wszystkich członków konsorcjum: (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., (...) S.A. z siedzibą w M., (...) S.A. z siedzibą w S., (...) Budownictwo S.A. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w L., (...) S.A. z siedzibą w G. - co do sposobu płatności, w tym co do numeru rachunku bankowego oraz adresata przelewu lub przedłożenia stosownego tytułu uprawniającego, potwierdzającego prawo do odbioru całości lub części świadczenia wynikającego z umowy z dnia 29 maja 2009 roku w ramach realizacji kontraktu pod nazwą: „Projekt i Projekt i budowa drogi ekspresowej nr (...) na odcinku O. – N. (km 175+800 do km 203+600) wraz z obwodnicą O. w ciągu drogi krajowej nr (...) (km 109+500 do km 115+500)” na podstawie przejściowego Świadczenia Płatności nr 47 z dnia 30 marca 2015 roku oraz faktur VAT nr: (...) - (...), (...) - 0010 i (...) - (...);

2. oddalić wnioski o zasądzenie kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 22 marca 2016 r. Skarb Państwa – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad działający przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w O. wniósł o zezwolenie na złożenie kwoty 6.123.402,48 zł do depozytu sądowego tytułem zapłaty zobowiązania wynikającego z zawartej w dniu 29 maja 2009 r. między wnioskodawcą a uczestnikami postępowania będącymi członkami zawiązanego między nimi konsorcjum umowy z dnia 29 maja 2009 r. w ramach realizacji kontraktu pod nazwą: „Projekt i budowa drogi ekspresowej nr (...) na odcinku O. – N. (km 175+800 do km 203+600) wraz z obwodnicą O. w ciągu drogi krajowej nr (...) (km 109+500 do km 115+500)”.

Uzasadniając swoje żądanie, wnioskodawca wskazał, że z przyczyn od niego niezależnych spełnienie świadczenia wynikającego z ww. umowy bezpośrednio do rąk wierzyciela stało się niemożliwe wobec zaktualizowania się

przesłanek wynikających z art. 467 pkt 3 i 4 k.c., tj. powstania sporu, kto jest wierzycielem, jak również wystąpienia innych okoliczności dotyczących osoby wierzyciela uniemożliwiających spełnienie świadczenia. Wyjaśnił, że na podstawie Szczegółowych Warunków Kontraktu, stanowiących integralną część umowy z dnia 29 maja 2009 r., strony uzgodniły możliwość zapłaty należnego świadczenia do rąk lidera konsorcjum – (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. na podstawie upoważnienia pozostałych członków konsorcjum. Dotychczasowa płatność odbywała się więc na podstawie wystawianych przez lidera konsorcjum faktur i na podane w niej nr rachunków bankowych. W oparciu jednak o subklauzulę 14.7 Szczegółowych Warunków Kontraktu w przypadku, gdy którykolwiek z członków konsorcjum, przed dokonaniem zapłaty faktury, oświadczy zamawiającemu, że cofa ww. upoważnienie, zamawiający wstrzyma zapłatę, oczekując na dalsze zgodne dyspozycje członków konsorcjum. Wskutek ogłoszenia w dniu 13 sierpnia 2012 r. upadłości likwidacyjnej członka przedmiotowego konsorcjum (...) S.A. z siedzibą w L. i poinformowania przez syndyka masy upadłości o cofnięciu tak złożonego upoważnienia. W tym stanie rzeczy, wnioskodawca wstrzymał się z zapłatą należności, wyznaczając członkom konsorcjum termin do podjęcia zgodnych dyspozycji co do sposobu płatności albowiem podjął uzasadnioną wątpliwość, któremu z członków konsorcjum winien dokonać zapłaty wynagrodzenia. W związku z cofnięciem pełnomocnictwa przez syndyka masy upadłości jednego z członków konsorcjum, (...) S.A. poinformował wnioskodawcę, iż winien on dokonać płatności dotyczącej realizacji projektu bezpośrednio na rachunek bankowy prowadzony dla (...) S.A. Z kolei lider konsorcjum – (...) Sp. z o.o. poinformował, iż w dalszym ciągu to on jest upoważniony do odbioru wynagrodzenia za realizację projektu. W dniu 10 kwietnia 2015 r. wnioskodawca otrzymał od lidera konsorcjum faktury VAT o nr (...), wynikające z Przejściowego Świadczenia Płatności nr 47 z dnia 30 marca 2015 r. Wnioskodawca nadmienił również, że kwota wynikająca z ww. faktur VAT została przezeń pomniejszona o dokonane potrącenia w łącznej wysokości 329.166,21 zł. Wobec braku jednolitego stanowiska członków konsorcjum, wnioskodawca poinformował odrębnie każdego z uczestników pismem z dnia 08 maja 2015 r. o złożeniu wymagalnej kwoty do depozytu sądowego. (wniosek – k. 1-6).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu wnioskodawca wykazał przesłanki warunkujące uwzględnienie przedmiotowego wniosku.

Skuteczne złożenie kwoty odszkodowania do depozytu sądowego, a więc takie, które wywołuje skutki zwolnienia dłużnika z zobowiązania odszkodowawczego, może nastąpić tylko po uprzednim uzyskaniu przez dłużnika zezwolenia sądu wydanego w postępowaniu uregulowanym w art. 692-693¹⁰ k.p.c.

Stosownie do treści art. 693 k.p.c. we wniosku o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego należy: 1) określić zobowiązanie, w którego wykonaniu składa się przedmiot; 2) przytoczyć okoliczności uzasadniające złożenie; 3) dokładnie oznaczyć przedmiot, który ma być złożony; 4) wskazać osobę, której przedmiot ma być wydany, oraz warunki, pod którymi wydanie ma nastąpić. Natomiast zgodnie z art. 693¹ k.p.c. w postępowaniu o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego sąd nie bada prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku, ograniczając się do oceny, czy według przytoczonych okoliczności złożenie do depozytu jest prawnie uzasadnione. O tym zaś, kiedy złożenie przedmiotu świadczenia jest prawnie uzasadnione, decyduje spełnienie przesłanek materialnoprawnych zawartych m.in. w Kodeksie cywilnym. Zgodnie z art. 467 pkt. 3 i 4 k.c., dłużnik może złożyć przedmiot świadczenia do depozytu sądowego, jeżeli powstał spór, kto jest wierzycielem bądź jeżeli z powodu okoliczności dotyczących osoby wierzyciela świadczenie nie może być spełnione.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że rola sądu w postępowaniu o złożenie przedmiotu do depozytu sądowego sprowadza się do oceny, czy przytoczone przez wnioskodawcę okoliczności uzasadniają zdeponowanie przedmiotu świadczenia. Z tych względów sąd rozpoznaje wniosek, jeżeli zostały spełnione jego wymagania formalne określone w art. 693 k.p.c. oraz gdy z jego treści wynika, że jest on uzasadniony przepisami prawa materialnego.

Okoliczności przedstawione we wniosku oraz wskazane podstawy materialnoprawne wskazują na zajęcie prawnej potrzeby złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego. Zgodzić należy się z wnioskodawcą, że przedstawionych wraz z wnioskiem dokumentów wynika, że z przyczyn niezależnych od dłużnika (wnioskodawcy) zaszły okoliczności uniemożliwiające mu prawidłowe spełnienie świadczenia na gruncie łączącego ww. podmioty

stosunku prawnego. Wskutek odwołania pełnomocnictwa liderowi konsorcjum – (...) Sp. z o.o. przez syndyka masy upadłości (...) Budownictwo S.A. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w L. do odbioru jakichkolwiek należności z tytułu realizacji kontraktu (k. 49 i k. 47) na podstawie subklauzuli 14.7 Szczegółowych Warunków Kontraktu, dłużnik, jako zamawiający, zobligowany był do wstrzymania zapłaty do czasu przedstawienia zgodnego stanowiska członków konsorcjum (k. 27v.-28).

Mając na uwadze zapis subklauzuli 14.7 Szczegółowych Warunków Kontraktu zamawiający wstrzymał płatność wynikającą z faktur VAT (...), a następnie pismami datowanymi na 08 maja 2015 r. poinformował pozostałych członków konsorcjum o konieczności odniesienia się do powołania się przez jednego z nich na treść subklauzuli (k. 102-106), jednakże do dnia wniesienia wniosku nie otrzymał jednolitego stanowiska członków konsorcjum co do sposobu płatności zobowiązania. Wskazać bowiem należy, że w odpowiedzi dłużnik otrzymał trzy różne propozycje spłaty należności. Syndyk masy upadłości (...) Budownictwo S.A. w upadłości likwidacyjnej w L. wniósł o dokonanie płatności bezpośrednio na rachunek syndyka bądź zdeponowanie kwoty (k. 47-48; k. 62-63). Lider konsorcjum (...) Sp. z o.o. w W. wskazał na bezzasadność stanowiska syndyka masy upadłości o cofnięciu upoważnienia i wniósł o dokonanie płatności na dotychczasowych zasadach, a więc na rzecz lidera a zarazem wystawcy faktur VAT wobec istnienia nieodwołalnego pełnomocnictwa do reprezentowania interesów całego konsorcjum (k. 79-94), zaś członek konsorcjum (...) S.A. w S., powołując się na ww. subklauzulę, wniósł o dokonywanie płatności bezpośrednio na rachunek tejże spółki (k. 50).

Wobec braku podstaw do oceny przez Sąd prawidłowości stanowisk poszczególnych uczestników i kształtowanych przez nich w postanowieniach umowy konsorcjalnej wewnętrznych zasad dochodzenia roszczeń, wskazać należy, że wnioskodawcę – jako zamawiającego – wiążą zasady wynikające z umowy zawartej łącznie z członkami konsorcjum. W Szczegółowych Warunkach Kontraktu strony uzgodniły reprezentację konsorcjum wobec zamawiającego, jak również legitymację lidera do odbioru wymaganych należności. Powołanie się jednego z członków na postanowienie subklauzuli o cofnięciu danego w ten sposób upoważnienia, obligowało zamawiającego do uzyskania zgodnego stanowiska członków co do sposobu płatności wstrzymanego świadczenia. Z przedstawionych wyżej okoliczności jednoznacznie wynika, że członkowie konsorcjum jednolitego stanowiska nie przedstawili, a ponadto sami pozostają w sporze co do tego, któremu z nich dane świadczenie ma zostać przekazane w imieniu całego konsorcjum, co zdaniem Sądu wyczerpuje wskazywaną przez wnioskodawcę dyspozycję art. 467 pkt 3 k.c. Uczestnicy konsorcjum roszczą sobie wzajemne pretensje do wskazanej kwoty, co stawia dłużnika w sytuacji niekorzystnej, uniemożliwiającej mu terminowe spełnienie zobowiązania do rąk właściwego wierzyciela.

Z tego względu zdaniem Sądu złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego jest prawnie dopuszczalne i uzasadnione.

Jednocześnie, zgodnie z żądaniem zawartym we wniosku Sąd uzależnił wypłacenie zdeponowanej kwoty od przedstawienia przez uczestników – członków konsorcjum (jednego z nich bądź każdego z osobna) wspólnie uzgodnionego stanowiska odnośnie sposobu płatności – poprzez wskazanie nr rachunku bankowego i adresata przelewu lub przedłożenia stosownego tytułu uprawniającego, potwierdzającego prawo do odbioru całości lub części świadczenia wynikającego z umowy z dnia 29 maja 2009 roku w ramach realizacji kontraktu pod nazwą: „Projekt i budowa drogi ekspresowej nr (...) na odcinku O. – N. (km 175+800 do km 203+600) wraz z obwodnicą O. w ciągu drogi krajowej nr (...) (km 109+500 do km 115+500)” na podstawie przejściowego Świadectwa Płatności nr 47 z dnia 30 marca 2015 roku oraz faktur VAT nr: (...) - (...), (...) - 0010 i (...) - (...).

Sąd oddalił wniosek o zasądzenie kosztów postępowania w przedmiocie złożenia do depozytu sądowego na rzecz wnioskodawcy. Wskazać bowiem należy, iż na etapie postępowania w sprawie złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sąd nie orzeka o kosztach. Zgodnie z regułą wyrażoną w art. 520 § 1 k.p.c. koszty te ponosi dłużnik. O obowiązku ich zwrotu przez wierzyciela sąd może orzec dopiero w postanowieniu o wydaniu z depozytu zgodnie z art. 693¹⁶ k.p.c. Godzi się wskazać, że art. 693¹⁶ wyłącza stosowanie art. 108 k.p.c. w odniesieniu do postanowienia zezwalającego na złożenie przedmiotu do depozytu sądowego.

Zważywszy na powyższe, Sąd na podstawie art. 467 pkt 3 k.c. i art. 693¹ k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.

ZARZĄDZENIE

Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy r. pr. S. T. (bez pouczenia o apelacji) oraz uczestnikom (wraz z odpisami wniosku i załączników oraz pouczeniami o prawie, terminie i sposobie wniesienia apelacji).

W., dnia 18 kwietnia 2016 r.